

Vliegen met drones

Aan de orde is het **VSO Aanpassing regelgeving voor vliegen met drones (30806, nr. 39)**.

De **voorzitter**:

Ik heet de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu welkom. Als eerste is het woord aan de heer Jetten van D66.

De heer **Jetten** (D66):

Voorzitter. Het is heerlijk weer, kinderen hebben vrij van school en voor veel hobbyisten staat de vakantie voor de deur. Een ideale zomer om met je drone te gaan vliegen. Maar voor elk speelgoed geldt: dat moet wel op een veilige manier kunnen. Gelukkig heeft de staatssecretaris op een aantal punten de regels voor vliegen met drones aangepast, maar op een aantal punten kan dat scherper. Stel dat een traumahelikopter landt in de buurt van iemand die met een drone aan het vliegen is. Zo'n traumahelikopter moet ook weer snel kunnen vertrekken naar het ziekenhuis en wil geen seconden verliezen omdat hij eerst nog voorrang moet krijgen van een drone. Waarom is dit niet helderder in de regels vastgelegd? Kan de staatssecretaris daar nog op reageren?

De informatievoorziening aan mensen die een drone kopen, is nog steeds niet goed geregeld. De Kamer heeft vorig jaar een motie van mijn collega Belhaj aangenomen, maar die motie is niet uitgevoerd. Het verzoek in de motie aan de staatssecretaris was eigenlijk heel simpel, namelijk samen met fabrikanten en winkeliers een folder of een bijsluiter ontwikkelen met daarin heel helder uiteengezet de regels en de gevaren van het vliegen met drones. Ik heb voor de vorm de motie nog een keer uitgeprint, met mijn naam eronder in plaats van die van mevrouw Belhaj. Dat lijkt me niet nodig, want ik hoop dat de staatssecretaris met deze aansporing snel uitvoering zal geven aan die motie.

Tot slot dien ik een motie in over de veiligheid van het vliegen met drones bij de drinkwatervoorzieningen. Op dat punt kan een en ander namelijk nog beter geregeld worden.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de drinkwatervoorziening valt onder de topvitale infrastructuur, en dat drones een risico kunnen vormen omdat daarmee, moedwillig of per ongeluk, zeer schadelijk materiaal in waterspaarbekkens en/of innamepunten terecht kan komen;

overwegende dat enkel een vliegverbod voor drones over zogenaamde kunstwerken slechts ten dele soelaas biedt voor het beschermen van de veelheid aan open infrastructuur;

verzoekt de regering, in gezamenlijkheid met de drinkwaterbedrijven een vliegverbod in te stellen voor oppervlaktewaterlichamen, anders dan gebieden boven kunstwerken maar waar wel sprake is van een hoog tot zeer hoog veiligheidsrisico,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Jetten. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 42 (30806).

De heer **Laçin** (SP):

Voorzitter. Naar aanleiding van het schriftelijk overleg dienen wij een motie in over horizontale afstandsovertredingen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat horizontale afstandsovertredingen door dronebestuurders op basis van visuele informatie door verbalisanten worden vastgesteld;

overwegende dat dit een zeer onnauwkeurige en arbitraire wijze van het vaststellen van een afstandsovertreding is;

van mening dat handhaving op basis van objectieve en waarneembare kaders moet plaatsvinden;

verzoekt de regering om met alternatieven te komen om handhaving op horizontale afstandsovertredingen mogelijk te maken en deze voor het eerstvolgende AO Luchtvaart aan de Tweede Kamer toe te zenden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Laçin. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 43 (30806).

Daarmee zijn wij gekomen aan het eind van de inbreng van de Kamer in eerste termijn.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Staatssecretaris **Dijkema**:

Voorzitter. Ik zou graag de twee vragen en de twee moties van commentaar willen voorzien.

Ik begin met de vraag van de heer Jetten over de positie van de traumaheli. Hij vraagt waarom niet helder in regels is vastgelegd dat een drone daarbij niet in de buurt mag komen. Een drone moet te allen tijde voorrang verlenen

aan een traumaheli. Dat is al een algemene regel. Een traumaheli moet overal kunnen landen. Daar kunnen we dus niet zomaar gebiedsbeperkingen voor vastleggen. In principe is datgene wat hij vraagt dus al in de regelgeving voorzien.

De heer Jetten vroeg ook naar de uitvoering van de motie-Belhaj. Ik ga een poging wagen om de heer Jetten ervan te overtuigen dat die motie is uitgevoerd. We hebben op de site van de overheid alle informatie bij elkaar gezet en we zijn natuurlijk ook met een publiekscampagne gestart. Dat doen we zowel met radiospots als met billboards. We hebben deze campagne in december 2016 herhaald, omdat dat nu eenmaal een maand is waarin mensen elkaar om allerlei redenen veel cadeautjes geven, waaronder vermoedelijk drones. We hebben uiteraard ook eigen onderzoek gedaan, waaruit bleek dat het effectief is geweest om het op deze manier te doen. In de motie van mevrouw Belhaj werd de regering verzocht om in samenwerking met de NVWA een convenant te sluiten met fabrikanten en detailhandel, om recreanten nog meer voorlichtingsmateriaal te bieden; de bijsluiter in de doos, zo u wilt. De NVWA heeft dat op ons verzoek onderzocht naar aanleiding van de motie en kwam tot de conclusie dat er geen juridische grondslag is om fabrikanten en detailhandel daartoe te verplichten. Verschillende typen drones vallen onder verschillende wetten en het is vrijwel onmogelijk om drones die uit bijvoorbeeld China komen, daarvan te voorzien. Iedereen kan dat eigenhandig doen. Ik heb dus samen met de NVWA de importeurs en de Nederlandse fabrikanten in beeld gebracht en hun gevraagd om een folder bij de drones te doen die zij bezorgen. Daarop is positief gereageerd. Met deze vrijwillige vorm van samenwerking en met alle informatie die we bieden, hebben we de motie zo goed mogelijk uitgevoerd binnen de bestaande wet- en regelgeving. Het heeft dus ook geen zin om haar opnieuw in te dienen, want dan krijgt de heer Jetten gewoon weer hetzelfde antwoord.

De heer **Jetten** (D66):

Het klopt dat er gesprekken zijn gevoerd en folders zijn gemaakt, alleen zou ik het graag beter willen borgen. We kennen deze staatssecretaris als iemand die graag deals en convenanten sluit. Het zou mooi zijn als we de inspanning van het afgelopen jaar kunnen borgen, zodat we zeker weten dat ook in de toekomst in ieder geval Nederlandse fabrikanten en elektronicaconcerns zo'n bijsluiter zullen bijvoegen. Er is nu aangescherpte regelgeving. Het zou toch zonde zijn als dit na de effectieve campagne van vorig jaar nu weer instort. Laten we een convenant sluiten en een en ander goed borgen voor de toekomst.

Staatssecretaris **Dijkema**:

Mijn indruk is niet dat het weer instort. Volgens mij hebben we dit gewoon afgesproken. Zij doen het als dat kan. We hebben ook geen juridische titel om het te verplichten. Een convenant sluit je op het moment dat je eventueel nog wetgeving achter de hand hebt. Nu hebben we feitelijk gedaan wat we kunnen. Dat is afgesproken en we zullen er echt op letten dat het blijft gebeuren. Ik wil dus wel toezeggen dat we iedereen herhaaldelijk bij de les blijven houden, ook in onze reguliere contacten. Dat vind ik echt geen enkel probleem, maar dat is iets anders dan weer een convenant optuigen, eigenlijk op geen enkele rechtsgrond.

De heer Jetten heeft ook een motie ingediend, op stuk nr. 42. Mijn verzoek aan hem is om die motie aan te houden. Ik zal uitleggen waarom. Hij vraagt de regering om in gezamenlijkheid met de drinkwaterbedrijven een vliegverbod in te stellen boven oppervlaktewaterlichamen anders dan gebieden boven kunstwerken waarbij sprake is van een hoog tot zeer hoog veiligheidsrisico. Eigenlijk zijn wij al met dat gesprek bezig. Op dit moment is het al verboden om met drones boven aaneengesloten bebouwing en kunstwerken te vliegen. Een deel van de drinkwaterinfrastructuur valt eigenlijk al onder dit bestaande verbod. Dat hoeven we dus niet apart te regelen. Dat hebben we overigens ook met de vertegenwoordigers besproken en dit heeft gelukkig al een deel van hun zorgen kunnen wegnemen. We zijn nog apart met Vewin in overleg om na te gaan of het noodzakelijk is om aanvullend regelgeving op te stellen om het vliegen met drones boven andere dan de bedoelde drinkwatergebieden te verbieden. De voorwaarde is dat het uitvoerbaar en handhaafbaar moet zijn. Sommige drinkwatergebieden zijn namelijk niet als zodanig herkenbaar. We kunnen om economische redenen ook niet heel grote gebieden als een no-flyzone aanmerken. Daar komt nog een belangrijk argument bij. De vertegenwoordigers van de vitale infrastructuur hebben ook aangegeven dat sommige gebieden om een aantal redenen niet bekend mogen zijn. Als wij die dan op een herkenbare kaart gaan plaatsen, doen we iets waar zij niet blij mee zijn. Het overleg loopt dus. Volgens mij loopt het goed. Ik kan de Kamer na de zomer een brief sturen over de uitkomst. Misschien is het mogelijk dat tot die tijd de motie wordt aangehouden?

De heer **Jetten** (D66):

Ik begrijp van de drinkwaterbedrijven dat ze onvoldoende vertrouwen hebben dat dat gesprek echt gaat leiden tot concrete maatregelen. Als de staatssecretaris zegt dat de gesprekken nog lopen, dan wil ik haar daar de ruimte voor geven. Ik ben blij dat zij de Kamer daar na de zomer over wil informeren. Ik denk dat het wel belangrijk is om daar goed gehoor aan te geven. Natuurlijk kun je niet al die gebieden verbieden voor drones, maar kijk dan met de drinkwaterbedrijven naar de cruciale plekken als het gaat om drinkwaterveiligheid. Als de staatssecretaris met die inspanningen bezig is, kan ik de motie tot die tijd aanhouden.

Staatssecretaris **Dijkema**:

Ja, met die inspanning zijn we bezig. Het verbaast mij ook dat men zich daar kennelijk niet senang bij voelt. Ik zou in de richting van de drinkwaterbedrijven willen zeggen: meld je dan bij mij als je er geen vertrouwen in hebt. Het is toch curieus om dat via de Kamer te doen, terwijl dat ook gewoon bij mij aan tafel kan?

De **voorzitter**:

Op verzoek van de heer Jetten stel ik voor, zijn motie (30806, nr. 42) aan te houden.

Daartoe wordt besloten.

Staatssecretaris **Dijkema**:

Dan komen we bij de motie op stuk nr. 43. Daarvoor wil ik hetzelfde verzoek doen. Op dit moment is de afstand en de

wijze waarop we daar met de politie toe gekomen zijn, afgestemd. Aan de technologie wordt nu binnen Europa gewerkt. De Europese Commissie is bezig met nieuwe regelgeving. Die gaat ons helpen bij de handhaving. Eind 2017 komt er een nieuwe handhavingsvisie. Daarin wordt het hele onderwerp meegenomen. Als we daar nu alvast aan gaan sleutelen, wordt het voor de politie wel heel onoverzichtelijk, want dan krijgt ze met meerdere vormen van handhaving te maken. Mijn verzoek is dus om de motie nog even aan te houden. Eind 2017 komt er een nieuw voorstel, waarin dit ook wordt meegenomen. Als de heer Laçin dan nog ontevreden is, treft hij mijn opvolger.

De heer Laçin (SP):

Dank voor de beantwoording. Indien er eind 2017 vanuit Europa wat meer wet- en regelgeving komt, houd ik mijn motie bij dezen aan.

De voorzitter:

Op verzoek van de heer Laçin stel ik voor, zijn motie (30806, nr. 43) aan te houden.

Daartoe wordt besloten.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Beide moties zijn aangehouden, dus daar hoeft vandaag niet meer over te worden gestemd.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.